

## **SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSUTSKOTTETS UTLÅTANDE 12/2004 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om vattenvårdsförvaltning, lag om ändring av miljöskyddslagen och lag om ändring av vattenlagen samt godkännande av protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar och lag om sättande i kraft av dess bestämmelser som hör till området för lagstiftningen**

*Till miljöutskottet*

### **INLEDNING**

#### **Remiss**

Miljöutskottet sände den 8 september 2004 en proposition med förslag till lag om vattenvårdsförvaltning, lag om ändring av miljöskyddslagen och lag om ändring av vattenlagen samt godkännande av protokollet om vatten och hälsa till 1992 års konvention om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar och lag om sättande i kraft av dess bestämmelser som hör till området för lagstiftningen (RP 120/2004 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för behandling. Utskottet uppmanades särskilt fokusera på godkännandet av pro-

tokollet och ikraftsättandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

#### **Sakkunniga**

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Satu Räsänen och överinspektör Jukka Matinvesi, miljöministeriet
- överinspektör Jari Keinänen, social- och hälsovårdsministeriet
- jurist Tuire Taina, jord- och skogsbruksministeriet.

### **PROPOSITIONEN**

I propositionen föreslås att det stiftas en lag om vattenvårdsförvaltning och att miljöskyddslagen och lagen om vattenlagen ändras. Genom de föreslagna lagarna genomförs förpliktelsena enligt gemenskapens ramdirektivet för vatten. Genom den föreslagna lagen om vattenvårdsförvaltningen ska också de åtgärder verkställas som

Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa förutsätter i protokollet om vatten och hälsa till konventionen om skydd och användning av gränsöverskridande vattendrag och internationella sjöar.

Den föreslagna lagen om vattenvårdsförvaltningen innehåller de grundläggande föreskrifter-

na om vattenvårdsförvaltningen och de förfaranden som förvaltningen förutsätter. I detaljerade bestämmelser om verkställigheten av lagen meddelas genom förordning. På det sätt som föreskrivs i direktivet ges i lagen bestämmelser om vattenförvaltningsområden, myndigheternas samarbete, internationellt samarbete, utredande av faktorer som påverkar vattenstatusen, allmänna mål för vattenstatusen, övervakning, karakterisering av vattnen, klassificering av vattnen, planering av vattenvården samt allmänhetens och övriga intressenters deltagande i planeringen.

Det allmänna syftet med vattenvårdens olika åtgärder är att skydda, förbättra och återställa vattnen så att ytvattens och grundvattens status inte försämras och att deras status åtminstone är god. Ytvattnen indelas enligt karakteristika i naturliga typer och enligt vattnets kemiska och ekologiska status i klasser som beskriver vattnets status i jämförelse med dess naturliga tillstånd. Belastningen genom mänsklig verksamhet på yt- och grundvattnen samt ändringarna i vattendrag ska utredas. Förvaltningsplaner jämte åtgärdsprogram ska upprättas inom vattenförvaltningsområdena. I dessa ska också särskilda synpunkter rörande hälsa läggas fram. I förvaltningsplanen ska det även ingå en miljörapport om vilken det föreskrivs i parlamentets och rådets direktiv om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan. De regionala miljöcentralerna har det huvudsakliga ansvaret för

planeringen och övervakningen och de kommunala hälsomyndigheterna i frågor som rör hälsa. Den första samordnade förvaltningsplanen ska offentliggöras senast den 22 december 2009.

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner protokollet om vatten och hälsa. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i protokollet som hör till området för lagstiftningen.

Syftet med protokollet är att på alla lämpliga nivåer främja skyddet av både individuell och kollektiv hälsa samt välmående genom att utveckla vattenvården inom ramen för en hållbar utveckling. Enligt protokollet ska parterna uppställa och offentliggöra nationella och lokala mål som ska uppnås eller upprätthållas i syfte att förebygga vattenrelaterade sjukdomar. Parterna ska också sörja för allmänhetens möjligheter att delta.

Direktivet skulle implementeras i den nationella lagstiftningen den 22 december 2003. De föreslagna lagarna avses träda i kraft så snart som möjligt efter att de har godkänts och fastställts. Ikraftträdandelagen för protokollet avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som protokollet träder i kraft för Finlands del. Protokollet träder internationellt i kraft 90 dagar efter det att sexton ratificerings-, godkännande- eller anslutningsinstrument har deponerats hos Förenta Nationerna.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Social- och hälsovårdsutskottet har behandlat propositionen utifrån protokollet om vatten och hälsa, som ingår i utskottets behörighet.

Inom gemenskapsrätten är protokollet om vatten och hälsa ett avtal med så kallad delad kompetens. Bestämmelserna ingår dels i gemenskapens, dels i medlemsstaternas kompetens. Enligt kommissionen medför genomförandet av protokollet inga helt nya förpliktelser för gemenskapen som inte har beaktats i direktivet om upprät-

tande av en ramför gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

Enligt uppgifter till utskottet kommer bestämmelserna i protokollet att införas i lagstiftningen om hälsoskydd, miljöskydd, kemikaliehantering, vatten- och avloppsåtgärder och förvaltning. De gällande planeringsreglerna för hälsoskyddsmyndigheterna stämmer emellertid inte överens med kraven i protokollet. Genom förvaltningsplanerna enligt 3 kap. i lagen om vattenvårdsförvaltningen genomförs det integrera-

de användnings-, vård- och skyddssystem som det föreskrivs om i protokollet. Både direktivet och protokollet om vatten och hälsa kräver att allmänheten får information och möjlighet till inflytande i olika stadier av planeringen.

Målet med protokollet, att generera god status för vatten och vattentjänster, är viktigt understryker utskottet. Målet ska enligt propositionen nås med hjälp av samarbete mellan aktörer som ansvarar för vattenanvändning och vattenvård å ena sidan och aktörer som svarar för hälsofrämjande och miljöskydd å andra sidan kring insatser för att förebygga, begränsa och minska vattenrelaterade sjukdomar. Åtgärderna får

dessutom större vikt av att allmänheten ställer större förväntningar på att vattentjänstmyndigheternas verksamhet ska vara tillförlitlig.

Social- och hälsovårdsutskottet anser att lagförslagen i propositionen är lämpliga med avseende på hälsoskyddet och tillstyrker dem utan ändringar.

#### *Utlåtande*

Social- och hälsovårdsutskottet anser

*att miljöutskottet ska beakta det som sägs ovan.*

Helsingfors den 24 september 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Valto Koski /sd  
medl. Sirpa Asko-Seljavaara /saml  
Anneli Kiljunen /sd  
Marjaana Koskinen /sd  
Pehr Löfv /sv  
Riikka Moilanen-Savolainen /cent  
Aila Paloniemi /cent

Juha Rehula /cent  
Paula Risikko /saml  
Arto Seppälä /sd  
Raija Vahasalo /saml  
Erkki Virtanen /vänst  
Tuula Väättäinen /sd  
ers. Terhi Peltokorpi /cent.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.